

Implikacije kreativnog računovodstva na procjenu investicionog rizika i (ne)stabilnost finansijskog sistema

Implications of Creative Accounting on the Assessment of Investment Risk and the (In)Stability of the Financial System

Mladen Jovanović, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu

Sažetak — Kreativno računovodstvo predstavlja praksu kojom se, koristeći fleksibilnost računovodstvenih standarda i druge regulative, manipuliše finansijskim izvještajima kako bi se prikazao povoljniji imovinski, prinosni i finansijski položaj preduzeća nego što on zaista jeste. Primjenom takvih praksi menadžment preduzeća nastoji privući potencijalne investitore, koji se prilikom donošenja odluka oslanjaju na iskrivljene finansijske izvještaje. U radu su razmotrene implikacije kreativnog računovodstva na procjenu investicionog rizika i (ne)stabilnost finansijskog sistema putem kvalitativne analize. Rezultati analize pokazuju da kreativno računovodstvo, utičući na procjenu investicionog rizika, a samim tim i na povjerenje investitora, može dovesti do nestabilnosti cjelokupnog finansijskog sistema. Takođe, u radu su predstavljani i regulatorni i etički aspekti kreativnog računovodstva kao manipulativne prakse.

Ključne riječi — kreativno računovodstvo; finansijski izvještaji; investicioni rizik; (ne)stabilnost finansijskog sistema; profesionalna regulativa; etika.

Abstract — Creative accounting is a practice that, using the flexibility of accounting standards and other regulations, manipulates financial statements in order to present a more favorable property, income, and financial position of the company than it really is. By applying such practices, company management tries to attract potential investors who rely on distorted financial statements when making decisions. The paper discusses the implications of creative accounting on the assessment of investment risk and the (in)stability of the financial system through qualitative analysis. The results of the analysis show that creative accounting, affecting the assessment of investment risk, and therefore the confidence of investors, can lead to the instability of the entire financial system. Also, the paper presents the regulatory and ethical aspects of creative accounting as a manipulative practice.

Keywords — creative accounting; financial statements; investment risk; (in)stability of the financial system; professional regulation; ethics.

I. UVOD

Finansijski izvještaji predstavljaju jedan od osnovnih izvora informacija za investitore i druge učesnike na finansijskim tržištima, jer omogućavaju procjenu imovinskog, prinosnog i finansijskog položaja preduzeća, što je od izuzetne važnosti za procjenu investicionog rizika pri donošenju racionalnih ekonomskih odluka. Pouzdanost i transparentnost finansijskih informacija od suštinskog je značaja za efikasno funkcionisanje finansijskog sistema, budući da je povjerenje učesnika osnovni faktor njegove (ne)stabilnosti. Primjena određenih računovodstvenih praksi, poput kreativnog računovodstva, može uticati na fer i istinito finansijsko izvještavanje, kao i na preciznost procjene investicionog rizika. Takve manipulacije ne utiču samo na pojedinačne investicione odluke, već mogu imati šire negativne implikacije na funkcionisanje finansijskih tržišta i (ne)stabilnost finansijskog sistema u cjelini.

Cilj ovog rada je da razmotri način na koji kreativno računovodstvo utiče na pouzdanost finansijskih izvještaja, procjenu investicionog rizika i (ne)stabilnost finansijskog sistema u cjelini, te da naglasi važnost profesionalne regulative i etike u minimiziranju potencijalnih negativnih posljedica takvih praksi. Rad je strukturiran u četiri međusobno povezana dijela. Prvi dio rada posvećen je pojmu kreativnog računovodstva, drugi analizira njegov uticaj na procjenu investicionog rizika, treći razmatra implikacije kreativnog računovodstva na (ne)stabilnost finansijskog sistema, dok četvrti dio ispituje regulatorne i etičke aspekte. Na kraju rada iznose se zaključna razmatranja.

II. POJAM KREATIVNOG RAČUNOVODSTVA

Kreativno računovodstvo predstavlja jedan od značajnijih fenomena savremenog finansijskog izvještavanja, a sam termin prvi put je upotrijebio Argenti još 1973. godine. Javlja

se kao rezultat fleksibilnosti računovodstvene regulative i mogućnosti izbora između različitih računovodstvenih metoda, ali i odluka menadžmenta o načinu njihove primjene u konkretnim poslovnim situacijama. U stručnoj literaturi kreativno računovodstvo se najčešće povezuje sa praksom u kojoj se finansijski izvještaji prilagođavaju kako bi prikazali povoljniju sliku poslovanja preduzeća. Takva praksa može uključivati različite metode vrednovanja imovine i obaveza, korigovanje računovodstvenih procjena i različite načine priznavanja prihoda i rashoda, a sve u cilju prezentovanja povoljnijeg imovinskog, prinostnog i finansijskog položaja preduzeća.

Pojam kreativnog računovodstva se u stručnoj literaturi definiše na više različitih načina, što ukazuje na izuzetnu važnost njegovog razumijevanja, naročito u kontekstu savremenog poslovnog okruženja. Tako, prema Abed i saradnicima [1], kreativno računovodstvo je praksa koja utiče na finansijske pokazatelje korišćenjem računovodstvenog znanja i pravila koja eksplicitno ne krše računovodstvene politike, pravila i zakone. Slično tome, Gudev [2] računovodstvene prakse koje prate određene propise i standarde, ali odstupaju od onoga što ti propisi i standardi teže da postignu, naziva kreativnim računovodstvom. Kako navode Fejzić i Halilčević [3], kreativno računovodstvo je granica između alternativnih pristupa koje dopušta zakonodavstvo i lažnog finansijskog izvještavanja. Nešto iscrpniju definiciju od prethodno navedenih dao je Floştoiu [4], navodeći da kreativno računovodstvo uključuje manipulaciju računovodstvenim brojkama u finansijskim izvještajima i njihovo transformisanje u skladu sa skrivenim interesima menadžmenta privrednog subjekta, koristeći postojanje praznina u pravilima, fleksibilnost pravila i neke zakonske i za posao specifične praznine.

Kreativno računovodstvo moguće je klasifikovati na različite načine, ali se posebno ističe klasifikacija koju su dali Đorđević i Mitić [5], prema kojoj se ono dijeli na kozmetičko (pozitivno, „bijelo“) i stvarno (negativno, „crno“) kreativno računovodstvo. Prvi tip odnosi se na situaciju u kojoj preduzeće, pridržavajući se računovodstvene regulative, manipuliše vremenskim ograničenjima bez uticaja na tokove gotovine, dok drugi uključuje manipulacije koje utiču i na tokove gotovine s ciljem upravljanja periodičnim rezultatom. Razumije se, stvarno kreativno računovodstvo nosi izraženije negativne efekte.

Kada je riječ o formama koje kreativno računovodstvo može poprimiti, Budić [6] navodi sljedeće: upravljanje zaradom, nasilno (agresivno) računovodstvo, izgladivanje zarade i lažiranje finansijskih izvještaja.

III. UTICAJ KREATIVNOG RAČUNOVODSTVA NA PROCJENU INVESTICIONOG RIZIKA

Procjena rizika investicije predstavlja ključni element u procesu donošenja investicionih odluka. Investitori prilikom donošenja odluka o ulaganju kapitala nastoje procijeniti koliko je određena investicija sigurna, odnosno kolika je vjerovatnoća ostvarivanja očekivanog prinosa u odnosu na moguće gubitke, pri čemu se u velikoj mjeri oslanjaju na

informacije sadržane u finansijskim izvještajima preduzeća. Kompletan set finansijskih izvještaja predstavlja značajan izvor informacija o finansijskom položaju, rezultatima poslovanja, novčanim tokovima, promjenama na kapitalu preduzeća i slično, što omogućava investorima da procijene isplativost i rizik potencijalnog ulaganja.

Finansijski izvještaji imaju ključnu ulogu u procjeni investicionog rizika jer omogućavaju analizu finansijskih pokazatelja kao što su profitabilnost, likvidnost, zaduženost, stabilnost novčanih tokova i efikasnost poslovanja. Investitori na osnovu tih pokazatelja formiraju prognoze o budućem poslovanju preduzeća i procjenjuju vjerovatnoću ostvarivanja očekivanih prinosa. U tom kontekstu, menadžment preduzeća nerijetko nastoji "uljepšati" informacije sadržane u finansijskim izvještajima, budući da na taj način može povećati privlačnost preduzeća za potencijalne investitore. Kako navodi Kareem [7], ekonomske jedinice nastoje da prikažu najbolju sliku finansijskog položaja kako bi izrazile stepen svoje ekonomske stabilnosti, jer to direktno utiče na njihovu vrijednost, što se jasno vidi u cijenama njihovih akcija na tržištu i količini rizika koju investitori i zajmodavci procjenjuju na osnovu informacija objavljenih u finansijskim izvještajima ekonomske jedinice.

Međutim, primjena kreativnog računovodstva može dovesti do nepouzdanosti finansijskih izvještaja. Potencijalni investitori se oslanjaju na objavljene finansijske informacije kako bi procijenili finansijsko zdravlje i perspektivu poslovanja preduzeća, ali ukoliko se radi o iskrivljenim informacijama, procjena rizika investicije može biti pogrešna. U skladu sa tim, Horaicu i saradnici [8] ističu da kreativno računovodstvo smanjuje pouzdanost prijavljenih informacija i potkopava sposobnost zainteresovanih strana da donose informisane ekonomske odluke. Kada su informacije nepouzdate ili djelimično prikazane investitori mogu precijeniti stabilnost i profitabilnost preduzeća, što dovodi do pogrešne procjene rizika koji je presudan za donošenje konačne investicione odluke.

Jedan od najznačajnijih efekata kreativnog računovodstva jeste naglašena informaciona asimetrija između menadžmenta preduzeća i potencijalnih investitora. Menadžment preduzeća ima direktan uvid u stvarno stanje poslovanja, dok investitori uglavnom raspolažu samo javno dostupnim finansijskim izvještajima, na osnovu kojih i donose svoje investicione odluke. Kreativno računovodstvo dodatno produbljuje informacionu asimetriju jer omogućava menadžmentu timu da oblikuje finansijske informacije na način koji poslovanje konkretnog preduzeća predstavlja stabilnijim i profitabilnijim nego što ono zaista jeste. Kao rezultat toga, potencijalni investitori mogu "zagristi mamac", odnosno donijeti odluke koje ne odražavaju stvarni nivo rizika i koje se kasnije mogu pokazati kao pogrešne.

U uslovima primjene kreativnog računovodstva, procjena investicionog rizika postaje znatno složeniji proces koji zahtijeva širi analitički pristup i veću pažnju prilikom interpretacije informacija sadržanih u javno dostupnim finansijskim izvještajima. Ahmed [9] naglašava da takve prakse smanjuju kredibilitet finansijskih izvještaja i njihovu korisnost za informisano donošenje odluka. Investitori su

često primorani da, pored standardne analize finansijskih izvještaja, uzmu u obzir i druge relevantne pokazatelje, kao što su trendovi poslovanja kroz duži vremenski period, uporedni pokazatelji u odnosu na druga preduzeća u istoj djelatnosti, opšti uslovi poslovanja u određenom sektoru, ali i opšti ekonomski uslovi i slično. Takav pristup omogućava realniju procjenu rizika investicije od one koja bi bila zasnovana isključivo na (iskrivljenim) finansijskim izvještajima.

Iz svega navedenog proizilazi da primjena kreativnog računovodstva može imati značajan uticaj na procjenu investicionog rizika, budući da način prezentacije finansijskih informacija utiče na percepciju finansijske stabilnosti preduzeća i nivo rizika koji investitori pripisuju potencijalnom ulaganju. Stoga je razumijevanje uticaja kreativnog računovodstva od izuzetnog značaja za realnu procjenu investicionog rizika i donošenje racionalnih investicionih odluka.

IV. UTICAJ KREATIVNOG RAČUNOVODSTVA NA (NE)STABILNOST FINANSIJSKOG SISTEMA

Finansijski sistem podrazumijeva skup finansijskih tržišta i institucija, kao i regulative i tehnika kojima se usmjerava nivo kamatnih stopa i trgovanje finansijskim instrumentima. Kao takav, on predstavlja jedan od ključnih preduslova za održivo funkcionisanje savremene ekonomije. Stabilnost finansijskog sistema podrazumijeva sposobnost finansijskih tržišta i institucija da obavljaju svoje osnovne funkcije čak i u uslovima ekonomskih šokova, finansijskih poremećaja ili povećane naizvjesnosti, a u velikoj mjeri zavisi od dostupnosti pouzdanih finansijskih informacija, budući da počiva na povjerenju investitora kao učesnika.

Kao što se može vidjeti na Slici 1, posljedice primjene kreativnog računovodstva ne zadržavaju se samo na nivou pojedinačnih investitora i investicionih odluka, već mogu imati znatno šire implikacije. Kada se prakse kreativnog računovodstva pojavljuju u većem broju preduzeća, njihovi efekti mogu uticati na funkcionisanje finansijskih tržišta i (ne)stabilnost sistema u cjelini. Kako navode Bouzidi, Sadani i Merkhoufi [10], kreativne računovodstvene prakse mogu iskriviti informacije i dovesti do pogrešnih investicionih odluka, ugrožavajući stabilnost finansijskog sistema.

Kada investitori donose odluke zasnovane na informacijama koje su iskrivljene primjenom kreativnog računovodstva, procjena rizika postaje nepouzdana, a odluke često pogrešne. Takve odluke mogu uključivati prekomjerno ulaganje u preduzeća čija je finansijska snaga precijenjena, koja zbog manipuliranih finansijskih izvještaja djeluju kao privlačna investiciona prilika. Posljedica toga nisu samo finansijski gubici pojedinačnih investitora, već i postepeno narušavanje povjerenja u finansijsko izvještavanje kao osnove za donošenje racionalnih investicionih odluka. Povjerenje, kao ključni faktor ukupne (ne)stabilnosti finansijskog sistema, formira se tokom dugog perioda, kroz transparentne i pouzdane informacije, ali se vrlo lako gubi kada se otkriju manipulacije ili druge neetične računovodstvene prakse.

Slika 1. Uticaj kreativnog računovodstva na (ne)stabilnost finansijskog sistema

Izvor: obrada autora.

Povjerenje investitora predstavlja temelj efikasnog funkcionisanja finansijskih tržišta i kada je ono na zavidnom nivou, investitori su spremni da alociraju kapital, cijene finansijskih instrumenata odražavaju realne rizike, a tržište kapitala funkcioniše stabilno i predvidivo. Suprotno tome, gubitak povjerenja izaziva povećanu volatilnost tržišta i dovodi do lančanih efekata destabilizacije, čime se povećava sistemski rizik. Baisla i saradnici [11] navode da se takozvana erozija povjerenja pretvara u čvrste promjene ponašanja kao što su povraćaj investicija, diverzifikacija radi smanjenja rizika ili okretanje ka preduzećima koja se smatraju transparentnijim. U uslovima nesigurnosti i nepouzdanosti finansijskih informacija, investitori se najčešće povlače ili preusmjeravaju sredstva u sigurnije investicije, što može dovesti do slabljenja likvidnosti finansijskog sistema.

U krajnjem ishodu, kontinuirani i masovni gubitak povjerenja ugrožava efikasnost kompletnog finansijskog sistema, jer on počiva na međusobnom povjerenju učesnika da su informacije istinite i pouzdane i da finansijske institucije funkcionišu predvidivo. Bez povjerenja, finansijski tokovi se usporavaju, rizici se pogrešno procjenjuju, a sposobnost finansijskog sistema da apsorbuje šokove i održi stabilnost značajno opada. Zbog toga je održavanje povjerenja investitora i fer i istinito finansijsko izvještavanje ključno za dugoročnu stabilnost i funkcionalnost finansijskih tržišta, a svaka praksa koja narušava pouzdanost informacija direktno povećava rizik od destabilizacije cjelokupnog finansijskog sistema.

V. REGULATORNI I ETIČKI ASPEKTI

Pojava kreativnog računovodstva u velikoj mjeri je povezana sa načinom na koji su postavljeni regulatorni okviri finansijskog izvještavanja. Računovodstveni standardi definišu pravila za priznavanje i prezentaciju finansijskih informacija, ali u praksi često ostavljaju određeni prostor za profesionalnu procjenu. Upravo taj prostor može biti iskorišćen za različita tumačenja računovodstvenih pravila, što može dovesti do primjene kreativnog računovodstva. Zbog toga regulatorni okvir ima ključnu ulogu u uspostavljanju jasnih pravila i mehanizama nadzora koji treba da ograniče mogućnost manipulacije finansijskim izvještajima i osiguraju njihovu pouzdanost. U tom kontekstu, značajnu ulogu ima revizija finansijskih izvještaja. Revizori procjenjuju da li su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa važećom računovodstvenom regulativom i da li pružaju fer i istinit prikaz imovinskog, prinosnog i finansijskog položaja preduzeća. Međutim, važno je naglasiti da revizija pruža razumno, a ne apsolutno uvjerenje o tačnosti finansijskih izvještaja, što znači da ni revizija ne može u potpunosti eliminisati mogućnost postojanja kreativnog računovodstva ili drugih nepravilnosti (neetičnih računovodstvenih praksi).

Pored regulatornog okvira, izuzetno važnu ulogu imaju etički principi koji uređuju ponašanje profesionalaca u računovodstvu. Zhang [12] ističe da je etičko ponašanje temelj računovodstvene profesije, jer poštovanje etičkih principa omogućava očuvanje javnog povjerenja i kredibiliteta finansijskih informacija, što je ključno za stabilnost i funkcionisanje finansijskog sistema. Ukoliko profesionalni integritet izostane, čak i formalno ispravna primjena računovodstvenih pravila može biti iskorišćena za prikrivanje stvarnog finansijskog stanja preduzeća. Zbog toga mnogi autori naglašavaju potrebu za snažnijim regulatornim mehanizmima i višim etičkim standardima u računovodstvenoj profesiji. Mailani i saradnici [13] ukazuju na to da su strožiji nadzor, jasna pravila i računovođe sa visokim etičkim standardima ključni kako bi se spriječila zloupotreba kreativnog računovodstva. Istovremeno, dodatni problem predstavlja činjenica da je u praksi često zahtjevno jasno razgraničiti legitimne računovodstvene postupke od manipulativnih praksi. Prema Kaaya [14], veoma je teško podvući granicu između prevara povezanih sa finansijskim izvještajima i kreativnog računovodstva, jer su gotovo nerazlučive.

Upravo zbog toga regulatorni i etički aspekti predstavljaju ključne elemente u ograničavanju negativnih efekata kreativnog računovodstva. Jasna pravila, efikasan nadzor i visoki etički standardi doprinose transparentnosti finansijskih izvještaja i smanjuju prostor za manipulaciju, čime se jača povjerenje u finansijske informacije i stabilnost finansijskog sistema u cjelini.

VI. ZAKLJUČAK

Kreativno računovodstvo predstavlja kompleksan fenomen savremenog finansijskog izvještavanja koji proizilazi iz fleksibilnosti i određenih nedorečenosti u računovodstvenoj regulativi. Iako se određeni oblici kreativnog računovodstva

moгу smatrati legitimnim u okviru dozvoljene profesionalne procjene, njegova zloupotreba može dovesti do iskrivljenog prikaza imovinskog, prinosnog i finansijskog položaja preduzeća. Zbog toga je razumijevanje ovog fenomena od posebnog značaja za sve učesnike finansijskog sistema.

U radu je ukazano na to da finansijski izvještaji predstavljaju osnovni izvor informacija na osnovu kojeg potencijalni investitori procjenjuju rizik investicionih odluka. Kada se u finansijskim izvještajima primjenjuju prakse kreativnog računovodstva, dolazi do smanjenja pouzdanosti prezentovanih informacija, što može dovesti do pogrešne procjene rizika i donošenja neadekvatnih investicionih odluka. Takve prakse dodatno produbljuju informacionu asimetriju između menadžmenta preduzeća i eksternih korisnika finansijskih izvještaja, čime se narušava transparentnost poslovanja.

Negativni efekti kreativnog računovodstva ne zadržavaju se samo na nivou pojedinačnih investicionih odluka. Kada su takve prakse prisutne u većem broju preduzeća, negativne implikacije mogu se prenijeti na šire finansijsko tržište i uticati na stabilnost finansijskog sistema. Nepouzdana finansijske informacije mogu dovesti do pogrešne alokacije kapitala, povećanja neizvjesnosti na tržištu i gubitka povjerenja investitora, koje je osnovni faktor (ne)stabilnosti finansijskog sistema. Zbog toga je uloga profesionalne računovodstvene regulative i etičkih principa od posebnog značaja. Jasno definisana pravila finansijskog izvještavanja, efikasan nadzor i odgovorno profesionalno ponašanje računovođa doprinose povećanju transparentnosti finansijskih informacija i smanjenju mogućnosti zloupotrebe kreativnog računovodstva. Poseban značaj ima i revizija finansijskih izvještaja, koja kroz pružanje razumnog uvjerenja doprinosi povećanju kredibiliteta objavljenih finansijskih podataka.

Na osnovu svega navedenog može se zaključiti da kreativno računovodstvo, iako proističe iz fleksibilnosti računovodstvene regulative, može imati značajne negativne implikacije na procjenu investicionog rizika i (ne)stabilnost finansijskog sistema u cjelini. Stoga je kontinuirano unapređenje regulatornog okvira, jačanje profesionalne etike i povećanje transparentnosti finansijskog izvještavanja od ključnog značaja za očuvanje povjerenja u finansijske informacije, racionalno donošenje investicionih odluka i dugoročnu stabilnost i efikasnost finansijskog sistema.

LITERATURA

- [1] I. A. Abed, N. Hussin, M. A. Ali, H. Haddad, M. Shehadeh, and E. F. Hasan, "Creative Accounting Determinants and Financial Reporting Quality: Systematic Literature Review," *Risks*, vol. 10, no. 4, p. 76, Apr. 2022, doi: 10.3390/risks10040076.
- [2] I. Gudev, "Creative Accounting – Definition, Types, Purposes and Impact on United Nations' Sustainable Development Goals," *Economic Alternatives*, no. 2, pp. 328–341, Jun. 2020, doi: 10.37075/EA.2020.2.09.
- [3] S. Fejzić and E. Halilčević, "Primjena kreativnog računovodstva u finansijskim prevarama," 9. međunarodna znanstvena studentska konferenca SKEI 2024: Trajnostni razvoj in umetna inteligenca, pp. 122–129, Apr. 2024, Accessed: Mar. 1, 2026. [Online]. Available: https://unvi.edu.ba/Files/Skei_2024/SKEI_Zbornik.pdf

- [4] S. Floștoiu, "Creative Accounting – Option or Necessity," *International conference KNOWLEDGE-BASED ORGANIZATION*, vol. 28, no. 2, pp. 21–25, Jun. 2022, doi: 10.2478/kbo-2022-0043.
- [5] S. Đorđević and N. Mitić, "Alternative accounting procedures, creative accounting and false financial reporting," *Oditor*, vol. 6, no. 2, pp. 21–37, 2020, doi: 10.5937/Oditor2002021D.
- [6] M. Budić, "MANIPULATION OF FINANCIAL REPORTS USING CREATIVE ACCOUNTING," *Revizor*, vol. 26, no. 104, pp. 85–95, Dec. 2023, doi: 10.56362/Rev23104085B.
- [7] CZ. A. Kareem, "METHODS FOR DETECTING CREATIVE ACCOUNTING PRACTICES AND THEIR IMPACT ON INVESTMENT DECISIONS UNDER INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS (AN APPLIED STUDY IN A SAMPLE OF BANKS LISTED ON THE IRAQI STOCK EXCHANGE)," *World Economics and Finance Bulletin*, vol. 29, pp. 137–144, Dec. 2023, Accessed: Mar. 4, 2026. [Online]. Available: <https://scholarexpress.net/index.php/wefb/article/view/3573>
- [8] A. Horaicu *et al.*, "Creative Accounting Practices and Their Perceived and Actual Impact on Financial Reporting: Evidence from Romanian Listed Companies," *International Journal of Financial Studies*, vol. 14, no. 2, p. 28, Feb. 2026, doi: 10.3390/ijfs14020028.
- [9] F. H. Ahmed, "THE IMPACT OF APPLYING CREATIVE ACCOUNTING ON THE RELIABILITY OF ACCOUNTING INFORMATION IN THE FINANCIAL STATEMENTS," *World Economics and Finance Bulletin*, vol. 12, pp. 55–64, Jul. 2022, Accessed: Mar. 5, 2026. [Online]. Available: <https://scholarexpress.net/index.php/wefb/article/view/1150>
- [10] A. Bouzidi, Z. Sadani, and M. Merkhoufi, "The Impact of Creative Accounting on the Quality of Financial Information in Financial Statements of Algerian Public Banks," *European Economic Letters (EEL)*, vol. 14, no. 4, pp. 948–963, Dec. 2024, Accessed: Mar. 7, 2026. [Online]. Available: <https://eelet.org.uk/index.php/journal/article/view/2220>
- [11] A. Baisla, A. Kumar and A. Kumar, "Impact of creative accounting on investor confidence," *International Journal of Research Publication and Reviews*, vol. 6, no. 9, pp. 2432–2437, Sep. 2025, Accessed: Mar. 8, 2026. [Online]. Available: <https://ijrpr.com/uploads/V6iISSUE9/IJRPR52782.pdf>
- [12] W. Zhang, "Ethical Dilemmas in Accounting: A Comprehensive Analysis of Professional Ethics," *Academic Journal Business & Management*, vol. 6, no. 2, 2024, doi: 10.25236/AJBM.2024.060220.
- [13] A. Mailani, A. Septiani, A. E. Saputri, I. A. Setiawan, and Y. Bago, "Ethics in Accounting Practices Creative Accounting Practices and Their Impact on Financial Statement Transparency Enron Case Study Corporation," *International Journal of Asian Business and Development*, vol. 1, no. 2, pp. 95–102, Mar. 2025, doi: 10.55927/metropolis.v1i2.252.
- [14] I. Daniel Kaaya, "Motives and Ethics of Creative Accounting: A Reflective Review and Views," *African Journal of Accounting and Social Science Studies*, vol. 4, no. 1, Nov. 2024, doi: 10.64717/ajass.v4i1.94.